

Eva, zoo zeiden wij, is tragisch. Zij ziet de wereld wel groot, doch gesloten en onheilspellend. Zij heeft de spanning rhytmisch uitgedijd, zij leeft bewust en sterk in die mateloze spanningen. Een korten tijd losten in Eva al haar spanningen zich op. Zij werd moeder — en toen zij haar kind voedde, luisterend naar een nachtwind, voelde zij dat zij een doel kende; zij leek bevrijd. Maar haar onrust en haar tweeslachtigheid komen weer omhoog.

Ik geloof dat zij onbewust verlangt naar een weten dat nauwelijks meer inzicht heeten kan. Als Carry v. Bruggen die laatste doorbraak zou kunnen doorstaan, dan zal zij of zwijgen of wel zij zal met haar nu zóó rijk en sterk vermogen over het woord een zielsbeschrijving geven die in onze litteratuur een geheel nieuw bezit zal beteekenen.

J. DE W.

J. GRESHOFF, *Keurdicht*, Maastricht, Boosten en Stols, 1926.

De gedichten van Greshoff, tot nu toe verscholen in ettelijke, vrijwel onvindbare bibliophile uitgaven, worden ons thans in bloemlezing voorged, ingeleid door Prof. Dr. Jan de Vries, en deze — gedeeltelijk hernieuwde — kennismaking is een verrassing. In zijn jongste poëzie blijkt Greshoff geheel aan zijn op den duur onverdragelijk dilettantisme te zijn ontgroeid. Betrekkelijk laat voor een lyrisch dichter heeft hij zijn eigen vorm gevonden, openbaart zich zijn persoonlijk talent, dat men tot nog toe slechts had kunnen vermoeden achter zijn Spielereien en zijn „blijmoedigheid”, die zeer zeker in zijn werk méér dan in dat van het merendeel zijner tijdgenooten te vinden is, doch die zich hier gelukkig in heel iets anders uit dan in de onder-ons grapjes, waarvoor welwillende vrienden hem een belooning, nog wel in klinkende munt, hebben toegedacht. Waarom zijn „blijmoedigheid” niet beloond met een, even klinkende, fuif? De grap was dan met een grap betaald, en niet met een dwaasheid, die een schel licht werpt op zekere toestanden in ons lieve, nuchtere vaderland.

Maar, helaas, het kalf is verdronken; laten wij het niet meer uit het water ophalen!

Naar mijn meening geeft De Ceder (Januari '26 hier besproken) het keerpunt aan in Greshoff's poëzie. In dezen bundel schijnt hij zich te hebben losgemaakt, voor het eerst wellicht, uit de beklemming der dilettantische, voor den vuist weg geuite dichtkunst. Een bezinning, die hij nog telkens tracht te ontwijken, dringt zich aan hem op. Hoe lang zal het nog duren, eer hij zich onderwerpt en zonder nuttelooze poëtische zijsprongen het stijgende pad gaat? In elk geval heeft deze keur bewezen, dat Greshoff — als het hem tenminste vergund wordt te willen! — een dichter kan zijn van meer dan gewone beteekenis. Zijn beste verzen (De Bijen, Het Begin, De Gaven en Meiregen) hebben een charme,